

UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRIGYZŐK EGYLETE, AZ ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYESÜLET ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egészévre 18K. Félévre 4 K. Negyedévre 2 K. Külföldre egész évre 12 korona. Papok, tanítók, gazdasági egyleti tagok és közs. elöljáróknak egész évre 6 K. a tanító-egylet tagjainak, közs. és körjegyzőknek 5 K. — Egy példány ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos
BETEGH PÁL.

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szög minden szö 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □cm.-ként 6 fillér-többszöri közlésnél 4 fillérért közöltetnek. Nyílt-tér sora 1 K. Hirdetés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen hetenkint egyszer: **vasárnap.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BETEGH PÁL könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvkötő üzlete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések és hirdetések intézendők. — Kéziratok vissza nem adatnak.

Székelyföldi nyomoruságok.

— Telekkönyvi mizériák Udvarhelyvármegyében. —

Székely-Udvarhely, febr. 12.

Most, hogy a székelyföldi elhanyagolt állapotok, a nagy és terhes kamatu adósságok rendezése elementaris erővel megindult, mind jobban érezzük hiányát a telekkönyvi tulajdonok rendezetlenségeinek.

A magyar földhitelintézeti kölcsönökért a tömeges jelentkezések az egész vármegye területéről megindultak. Értesülésünk szerint eddig mintegy ötszázan jelentkeztek a földhitelintézet kiküldötteinél, egy millió koronát meghaladó kölcsönért. A kiküldöttek a helyszíni becsléseket már megkezdették és az eddigi becslések alapján mintegy 150.000 korona kölcsönt a földhitelintézet már meg is szavazott. A kötelezőnyek pár nap mulva leérkeznek a megbízottakhoz aláírás és telekkönyvi bekebelezés végett.

Mihelyt az idő a helyszíni becslésekre alkalmasabbá válik, a becsléseket a kiküldöttek folytatni fogják, sőt — értesülésünk szerint — a Magyar Földhitelintézet megkezdte akcióját újabban a többi székely vármegyére is kiterjesztette és jelentkezéseket az összes székely vármegyék területéről elfogad. Szóval a földhitelintézet a székely népnek terhes kölcsönei alól való felszabadítására elhatározott üdvös akcióját a kölcsönök megszavazásával tényleg megkezdte és folytatni

fogja mindaddig, a míg a jelentkezők kölcsönügyeit le nem bonyolítja.

A kiküldöttek az eddig foganatosított helyszíni becslések alkalmával a szántóföldek, legelők, kaszálók értékéről elég kedvező viszonyokat találtak, úgy, hogy a földhitelintézeti kölcsönök engedélyezése a megállapítható érték feléig, eleve kizártnak nem tekinthető.

Azonban rendkívül megnehezíti munkájukat első sorban az a körülmény, hogy sok községben a tagosítás épp most van folyamatban. Több helyen a kihasítások már megtörténtek, a tagosított birtok a tulajdonosoknak tényleges birtoklásába már át is adatott, de a kataszter és a telekkönyvek még a régi állapotban vannak, a minnek folytán az a helyzet áll elő, hogy az a birtok, melyről a kataszter és telekkönyvek szólnak, a valóságban már nem létezik, fel nem található, ki nem mutatható. Az új birtokállapot pedig, míg legalább a bírói hiteltesítés, helyesbítések és igazítások meg nem történnek, jogilag a levegőben lóg és a gazdák jogerős tulajdonának nem tekinthető. Ezek a munkálatok pedig évekig elhúzódnak, ha ezután is az eddigi tempóban haladnak. Illetékes tényezőknak, az igazságügyi és pénzügyi kormánytól oda kellene hatniok, hogy ezek a munkálatok, esetleg a munkaerők szaporításával is, a tagosításokról szóló szabályrendeletben világosan kimondott elv szerint: *a lehető legsürgősebben* keresztül vitessenek, mert e nélkül

a telekkönyvek és a kataszter megbízhatósága és a földbirtok jelzálogi hitelképessége teljesen illuzoriussá, a székely nép felsegítése lehetetlenné válik. Abból a $\frac{1}{4}$ milliárd feleslegről ezeknek a munkálatoknak gyors keresztülvitelére is fordítani kellene egy pár ezer koronát; hisz a székely nép szempontjából ez is inség-munka lenne; a telekkönyvek és a kataszter rendezése és megbízhatósága az államnak is érdeke az adózás szempontjából, nemcsak a birtokosoknak.

Másik nagy és sok esetben leküzdhetetlen akadály a földhitelintézeti kiküldöttek előtt a teher teljes rendezetlensége. A mit ezen a téren tapasztalnak, az az érdekelteknek nagyfokú indolentiájára, legvitalisabb anyagi érdekeiknek figyelmen kívül hagyására és nem ismerésére mutat. És itt már évek hosszú sorára visszanyúló mulasztások terhelik nemcsak a tulajdonosokat, hanem mindazokat, a kik a nép részére a birtokforgalma közvetítik, az átiratásokat végzik és a kik eddig a népnek a jelzálogos kölcsönöket nyújtották, de sok esetben a visszafizetett kölcsönökről a törlési engedélyt ki nem adták.

Alig van telekkönyv a vármegyénkben levő tkvi hatóságoknál, melyet nemcsak fennálló, hanem a már évek előtt kifizetett kölcsönök hosszú sora ne terhelne.

Ezek az állapotok az ország más részeiben ily nagy mértékben elő nem fordulnak. Az alföldi paraszt meg nem tűr a birtokán egy fillér terhet

„SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRGYAJA.

Amerika felé.*

Irtta: Boros György.

Ugy látom, már a Székelyföldön is kísért az amerikai boldogság. No hát ott bővíben van, annyi bizonyos, mivel ott sok a munkás, kevés az ur. Hogy nálunk kevés a boldogság, vagyis a pénz, annak az az oka, hogy itt sok az ur és kevés a munkás ember.

Már pedig, hogy valaki ne is dolgozzék s mégis ur legyen, olyan mesebeszéd, amelyet csak nagy Tündérországból, hetedhét országon túl, még az operenciás tengeren túl se lehet föltalálni. Hogy meg aztán az a Tündérország hol található meg, arra sem tudom mit mondjak, pedig magam is jártam erre-arra, túl az Océánon, abban a mesés országban, Amerikában, ahová a székely testvéreim kezdenek sovárogni.

* E cikket a Budapesten megjelenő kitűnően szerkesztett „Magyarság” című újságból vesszük át s ajánljuk mindazok szíves figyelmébe, a kik a nép vezetői, tanácsadói. Boros György közvetlen tapasztalat, megfigyelés nyomán írta meg az Amerikába vándorolt magyarok életét. „Nem mind arany, ami fénylik” s bármennyire nyomoruságos legyen most a népnek a dolga, mégis csak jobb itt hon. Ezt érezzék meg a néppel azok, akik erre hivatottak. Talán egyikét-másikat azoknak, kik kezükbe vették a vándorbotot, sikerül visszatartani. Szerk.

Talán nem lesz fölösleges, ha egy-két dolgot saját tapasztalatomból elmondok.

Először is az utazásról. A szárazföldi utazásban lehetett része mindenkinek. A vízi utazás, ám nem mindennapi dolog, akár Hamburgból, akár más helyről induljon az a hajó.

Én szép tavaszi időben, májusban utaztam, amikor már van ereje a napnak és a viharok is szelidebbek, ha jó kedvők van. A magam utjáról nem szólok, mert a munkátkeresők amugy sem utaznak első osztályban, hanem harmadikban. A mi hajónkon 600 harmadosztályú utas volt. Egy sereg olasz, jóval több irhoni.

Hát én jártam már londoni, prágai, meg magyar szegény munkások között, láttam, hol és hogy laknak, mit esznek, hogy alusznak azok a szerencsétlen páriák ott a nagy hajó orrában a fődélzet alatt összezsúfolt utazó emberalakok között. Egy ólhoz hasonlítható, sötét pinczében, egymás fölött két sorban 8—8 ágyának nevezett valami vitorlavászón összegyurva. Ágyának nevezték. A nyolcz szakaszt egy-egy kemény vasrud választotta egymástól. Szélessége félméter s akár jobbra, akár balra mozdul, a hideg vasba ütközik.

Ha csendesesen viselik magukat, valahogy el lehet ott a 8—8, egy fülkében 32 ember. De a tenger mindig mozog, levegő nincs, a torok elszorul, a gyomor fölemelyedik és — már az első

órában — megindul az a bizonyos valami, amit tengeri betegségnek neveznek. A szomszédok alól, széltől — Uram irtalmazz, usznak abban a szörnyen szagos emberi táplálékban, amely a gyomorot egyszer megjárta.

Megtörténik a nyomorult utassal, hogy a 12 napi ut alatt egy egész nap sincsen jól. És ha jól van?! Akkor vesz meg a kellemetlen íz, s okatlan, rossz ételek undorától. Fájó szívvel láttuk, hogy sereglenek az I. osztály konyhájára a maradék ételért, drága pénzért, holott a másikat is meg kellett volt fizetni előre.

Talán szebb látvány van a fődélen? Nem sokkal. Nem emberi, hanem baromi dolog képe az, ami ott az elnyűtt, kétségbeesett emberek között a szemlélő elébe tárul. De hátha ezt nemcsak nézni, hanem élni is kell? Ha titkolja is, megszenvedti ez az utas itt a multat s jövődőt.

De a jövődő sem sokkal különb. New-York kikötőjében egy óriás keltikába zárva már ötödik napja volt egy csapat utas, innen-onnan. Nem volt igazolványuk arról, hogy szegődve vannak, nem volt meg a kívánt készpénzük s ott tartották őket a tengeren egy rozoga bárkában. Épen a megelőző nap küldöttek vissza egy másik szállítmányt, mert nem volt szegődményük.

New-Yorkban egy magyar férfiával ismerkedtem meg. A budapesti egyetemen végzett

sem, a melyet már kifizetett, vagy mely nem az ő adóssága, mert az idők folyamán intelligenciája kifejlődött már a telekkönyvi intézmény iránt, a mi bizonyára a nép vezetőinek, tanácsadóinak érdeme.

Ha egy székely egy kis darab földet megvesz és azt az eladó telekkönyvből átviszik a vevő telekkönyvébe, ezt a kis darab földet a fenn nem álló vagy az eladót terhelő kölcsönök hosszú sora kíséri, mint egy hozzá ragadt uszály. Ez az állapot a telekkönyvi hivatal munkáját is óriási mérvben megszorítja és végeredményében nemcsak az egyesek kára, hanem a közérdek rovására is megy, mert ha legalább a már fenn nem álló terhek törölve volnának, a megvett birtok átvezetése az új tjkvbe alig egy pár percet venne igénybe, míg így ugyanaz a munka, egy kérdésnek az elintézése órákat rabol el a közérdek szolgálataira hivatott köztisztviselőtől.

Ezek a különféle fenn nem álló terhek lehetetlenül teszik továbbá a telekkönyvek egyesítését, a minek az a következménye, hogy a székely kisbirtokosnak az az egy pár holdnyi földje 15—20 telekkönyvben van szétszórva.

De a telekkönyvi bekelezett terhek iránt való ez az érzéketlenség végzetes károknak is lehet a forrása, mert megtörténhetik, a mi sokszor megtörtént, hogy az eladó adósságáért a vevőbirtokát is elárverezik, mert a vevő, illetőleg a ki a tkvi átíratást végezte nem gondoskodott arról, hogy az eladó a teher alól az eladott birtokot, habár résztorlesztés fejében is felszabadítsa. Előfordulhat az az eset, hogy a magánhitelező elhal, az örökösök a kölcsön visszafizetéséről nem tudnak; nyugta nincs róla, vagy elkallódott. Ilyenkor a birtokos csakis költséges pereskedés után juthat a törléshez, ha ugyanpörét el nem veszíti. Nagyon drágán fizetheti meg a birtokos azt a mulasztását, hogy a fizetésekor a terhet azonnal nem törölte, egy sajnálta azt a pár fillér bélyeget, mely a öröklési nyugtára és kéreésre kellett volna.

Végül pedig az így agyonterhelt és ki nem tisztázható telekkönyvre nem kaphat a birtokos olcsó törlesztéses kölcsönt, mert az ilyen kölcsönökre nézve ugy a törvény, mint az intézetek szabályai megkövetelik, hogy ezeket az olcsó köl-

csönöket semmi más teher a telekkönyvben meg nem előzheti.

Ezen a téren a székely nép — úgy látszik teljes sötétségben van; nem ismeri a veszélyt, mely fenyegeti a kárt, mely érheti és azok, a kiknek a felvilágosítás ezekben a dolgokban kötelességük volna, nem teljesítik kötelességüket. Pedig a székely nép felsegítésére, támogatására nem elég a bajok konstatálása, mikor már fenyegetőkké váltak, hanem a jogos magánérdekek mellett a népet szeretni, oktatni, vezetni és felvilágosítani is kell azoknak, a kiknek ezen a téren az első sorban kötelességük és hivatásuk volna.

Világnapló.

Február 13.

Lapunk egyik számában már megemlékeztünk volt arról, hogy Darányi földmivelésügyi miniszterünk a csorbatói birtokot 3.000.000 koronával parcellázás céljából megvenni szándékozik s a vételre nézve törvényjavaslatot nyújtott be a képviselőháznak. Ezt a javaslatot a földmivelésügyi bizottság, valamint a pénzügyi bizottság is elfogadta s elismerését fejezte ki a miniszternek hazafias célzatu eme ténykedéseért. — Győry Elek országgyűlési képviselő, a budapesti ügyvédi kamara elnöke, 61 éves korában hirtelen elhalt Budapesten. 1881-ben lett képviselő függetlenségi és 48-as programmal s csakhamar pártjának egyik vezérő alakja, a közélet és a parlament oszlopos tagja lett, a hol hazafias érzéssel, szilárd jellemmel és nagy tudással vett részt a munkában. — A „Budapesti Hirlap” egyik számában, a magyarhorvát kibékülés érdekében írt és megszívlelésre méltó, vezető cikkely élénk viszhangra talált horvát testvéreinknél s méltatva a B. H. cikkének helyes irányu és nemes intencióját, az „Agrarier Zeitung” a horvátnyelv megtanulására tett kezdést rekompenzálandó, a magyar és horvát kereskedők üzleti összeköttetésének előmozdítását ajánlja, mely alkalom lesz arra, hogy viszont a horvátok magyarul megtanuljanak s így a közös érdekből származó egymás iránti bizalom következménye legyen az, hogy egyenlő szeretettel és buzgalommal mozdítsák elé Magyarországot és Horvátországot java. — Uj politikai államtitkára

van az igazságügyi miniszteriumnak. A hivatalos lap 11-én közölte Mohay Sándor gyakorló ügyvéd és országgyűlési képviselőnek államtitkárrá történt kinevezését. Mohay Sándor régi erdélyi nemesi család sarja. Alsófehérmegyéből, a hol ugy ügyvédi, valamint a vármegye közéletében teljesített munkásságával közbecsülést vívott ki magának.

Szomoru világot vet az angol hadvezetőségre az a statisztika, melyet a londoni hadügyi hivatal tett közzé, a délafrikai háboruban, az ankeben, mely indítvány nem lett elfogadva. E alkalom volt arra, hogy Brüsszelben nagy szocialista zavargás üssön ki. Vanderveld szocialista képviselő a néphez intézett beszédében forradalommal fenyegeti a kormányt, ha megtagadja az általános szavazati jogot. Veres zászlók alatt tüntető körmenetet rendeztek. Összeütközésre is sor került a nép és a rendőrség között, mely alkalomból számos megsebesülés történt. — Az Egyesült Államok imperialisztikus politikájának hatalmas kifejezője az a horribilis összeg, mely az új flotta szervezésére előirányoztatott. Nem kevesebb mint 99.303.928 dollár lett új hajók építésére és 9.348.234 dollár a régi hajók kijavítására előirányozva. — Szászországban miniszterválság van. A miniszterium beadta lemondását. A király, elhatározásáig, az egyes minisztereket megbizta az ügyek további vezetésével.

Közmivelődés.

Egy kedves este Lövétén.

Szerkesztőm megbizásának siettem eleget tenni, megjelentem Lövétén és az e hó 8-án rendezett műkedvelői előadásról ezennel be is számolok. Mihelyt beléptem a hatalmas iskolai épületbe s a pénztári asztalnál megláttam a *Leántor-tanítót* a fehér harisnyás atyáival, a szinpad körül forgolódni *Darró plebánost* és vendégeket kalauzolni *Ráduly* községi jegyzőt, mindjárt vissza gondoltam arra a patriarkalis jó időre, midőn a nép vezetői: papok, tanítók, jegyzők együtt tudtak munkálni a nép javára. Hej, mert szerkesztő ur! én már sokat láttam és öszült fejjel sokon mentem keresztül; éltem jó idöket, de éltem rosszakat is. Emlékezem

Az összes jogtudományok doktora volt. Miután a családja akadályozta házasságát azzal, akit szeretett, kerekat oldott s feleségével együtt Amerikába vitorlázott. A tudománya meg lett volna. Művelt, szafonias, uriember volt. Száz helyen kopogtatott s mintegy másfél esztendeig úgy tengette életét, hogy egy üzletbe ajtó nyitogatónak alkalmazták, mert nem volt bizalmuk hozzá, azután kihordó lett, darabont helyett. Később irodába jutott, de csak a hetedik esztendőben kapott olyan fizetést, hogy tisztességes szállást fogadhasson. Amde ekkor is a magyar kormánytól kapott fizetést, mint kereskedelmi tudósító.

Egy másik newyorki eset. Egy kisbirtokos magyar ember felesége megharagudott az urára, összeszedte holmiját, kiperelte hozományát, mindent pénzzé tett, jó kezekbe került és New-Yorkba vetődött. Igen hosszas és nagyon tragikus a szegény asszony históriája. Harmadik éve volt már New-Yorkban, midőn megláttam. Egy magyar ember könyörületből magához fogadta főzőnének. Ugy intézték, hogy egy nap, lehetőleg csak egyszer menjen le a hatodik emeletről, mert oly gyenge, beteges volt, hogy midőn fölvészorgott, félig meg volt halva. Egy magyar orvos éppen akkor vizsgálta meg, amikor én láttam. Nagyon gyenge volt. Már nem volt ruhája, nem volt semmi pénze. Ugy gyűjtöttek könyörülő emberek, hogy ha annyira erősödik, haza küldhessék. Haza jött, ha elébb meg nem halt.

Még egy newyorki emberről hadd szóljak! Ez már aztán amolyan budapesti gavallér volt.

Még elég jól beszélt magyarul, de zsidósan. Nem tagadta egy perczre is, hogy ő pesti zsidógyerek volt. Ugy vetődött ide, mint borgyerek (gyönyörű szó!) s most már saját üzlete van, hol egy cigánybanda játszik esténként. Lementünk a pinczérészekbe. Két igazi lebuja négy-öt gyanus ember kártyázott, egy délelőtt tizenegy órakor. Nem esalódtam abban a föltevésemben, hogy magyarországiak, talán budapestiek. Másoknak nem jut idejük ilyen luxusra. Ehhez az ismerkedéshez még csak annyit jegyzek meg, hogy törzsökös newyorki magyar barátaim nem ajánlották, hogy este cigányzenét hallgassak ott a patriották között. Ők egyszer nejük is elvitték volt, de többször nem vágnak!

Chicagóban egy óriási olvasó-termet látogattam meg. Néma volt, mint a sir, és mégis találtam benne egy rokkant katonát és egy fiatal magyar embert. 28 évesnek néztem. Elég jól volt öltözve, de feltűnt, hogy ő itt, a munka idején lapot olvasgat. Szívélyesen köszöntöttem. Ridegen mormogott valamit. Nem akartam tágitani tőle. »Mi ujság a hazából?» s más kérdéssel ostromoltam. Végül közlékenyebb lett. Megtudtam, hogy már negyedik hónapja van Amerikában. Hármat New-Yorkban töltött, mindjárt egy hónapja van itt, de nem tudott kondícióhoz jutni. Ugy gondolkozott, hogy hazatér, mielőtt az utolsó fillére is el nem fogy. Itthon egy proletárral több vagy kevesebb — föl sem tűnik, ott látom, ez az egy sem tud gyökeret verni.

Még csak Cleveandról szólok egyet-kettőt. Itt már munkában láttam a jó magyarokat. Durva

tekintetű, eltorzult munkások, de erősek, izmosak és fiatalok mind. Egy vashámorban dolgoztak Hüséges vezetőm igyekezett kedveskedni nekem mindennel. Elvitt az izzókemenczék előtt, kinyitatta a kemenczék ajtóit, a betóduló légáram majdnem bekapott, a kicsapó rettentő hőség majdnem elolvastott. Ez nem emberi foglalkozás és az én szenterzsébeti székely atyámfia, aki ott a mezőn a tavaszi nap szelid sugári közt, a pacsirta dalát hallgatva szántogatott ezelőtt két évvel, dicsekedik azzal, hogy 10 koronát kap napjára.

Tíz koronát 12 órai munkáért! Pénzt azért a verejtékért, a melyet itthon a puhaságban gyűjtött vére izzad ki! Nem pénz ez, hanem olyan véráldozat, amelyet a székelyek a Bem apó táborában hoztak a hazáért. Ilyen pénzkeresetnek mi az eredménye? Adósságtörlesztés. Hallom, hogy a szenterzsébeti atyafi is kifizette adósságát. Ennek ugyan örvendek, pedig tudom mérlegelni azon pénz súlyát.

Az a derék székely dolgozott naponta 12 órát, egy héten 7 napot és kibirta másfél évig! Gondolkozzunk ezeken a számokon! 10 korona Amerikában 2 dollár, vagyis 200 cent. Amde egy centtel ott majdnem semmit sem lehet venni, mert az amerikai azért fizet jól, mivel jól is fizettet, vagyis drágán, hogy az amerikai hus kilója Budapesten (ez nem mese!) éppen felannyi, mint Chicagóban, a legnagyobb vágóhid körül.

Minthogy csak 2 centtel lehet venni valamit, aminek látszatja van, minthogy 2 cent egyenlő tíz fillérrel, nyilvánvaló, hogy az amerikai 2 dollár

én arra is, mikor az egyik község iskoláját — melyet éppen a tanító zárt be — lakatossal kellett felnyitni, hogy a hirdetett előadás megtartható legyen. A másik községben az történt, hogy az egyik tanító a helyett, hogy az előadás sikerén munkált volna, feldult arccal járt a község között, elvévén annak kedvét. Nem volt inyére a műkedvelői előadás. Pedig lelke uram! vajjon egy műkedvelői előadás miért ne lehetne inyére a tanítónak, úgy mint a papnak, vagy a jegyzőnek és mindenkinek, kinek lelke a szépért, jóért, igazért lángra tud gyulni? Hisz az ily előadások minden időben szövőnekei voltak a műveltségnek, nemzeti szellemnek.

A városi iskolák megnyitják ajtaikat a műkedvelői előadások részére, pedig városban hivatásos színészek is tartanak előadásokat koronként; hát a falusi iskolákat inkább toll-fosztó kalákákra engedjük át?

Én világi életben mindig azt tapasztaltam, hogy az önző, érdeklős emberek voltak kerékkötői a haladásnak. Ma is azt tapasztaltam. Ifjúsági körök, népies előadások, hitelszövetkezetek, dal-egyletek élén csak azok a papok, tanítók állanak, kik nem a fentebbi osztályhoz tartoznak, míg az önző papok, tanítók csak olyanból kérnek munkát, honnan egyéb is jó, az erkölcsi belső jutalom kivül.

És ezek ma is, holnap is képesek mindent elkövetni az iskoláknak ilyeszerű előadások számára való ki nem engedéséért. Pedig ez így tovább nem mehet, az iskola e tekintetben is kell, hogy teljesítse feladatát. Igen! uram, tisztelt szerkesztő uram! A tanfelügyelet adjon ki rendeletet, hogy a vaskalapos iskolai testületek készséggel engedjék át termeiket, sőt nyújtsanak segédkezet az ily kulturális mozgalmaknak. Kitudná mérlegelni az erkölcsi hasznot, melyet a romlás utján levő ifjúság lelke nyer az ily előadásokból? Az lenne az én gondom mindnyájunk legnagyobb öröme, ha e székely vármegye minden községéből kapnók a hirt egy-egy ilyen előadásról s ha mind hatalmasabban nyilatkoznék meg székely népünkben a vágy, a kedv az ilyenek iránt.

legfennebb a mi 2 forintunkkal ér föl ott. Aki 2 forintból egygyel megél, ruházódik, betegápolást, családot és más egyebet ki tud állani, megtekinthet 1 forintot, vagyis két koronát. De aki egy gyárban ezért a pénzért, vagy kétszereséért is, öt évig dolgozik, az már nem ember. Elmehet nyugalomba, ha van hova. Vagyis eljöhét haza Magyarországra, ha van mire.

De az amerikai munkát 45 éves korán tul egy körben, egyenlő erélyvel senki sem bírja. Nem bírja a pap, nem a tanár, nem az üzletvezető, nem a boltos, nem az ügyvéd, hogyan bírná a napszamos, aki még tengeri kirándulásokkal sem enyhítheti magát, bár hat hétig, egy évben.

De azért csak el Amerikába, kedves magyarok! Hajdan, nem is olyan régen, amikor nálunk éppen nem volt háború, a magyar fiuk fölcaptak volt garibaldistáknak, mert tetszett nekik puskaporszag. Menjetek csak Amerikába, mert úgy látszik, tetszik nektek a munka. Ott legalább megtanuljátok, hogy aki itthon henye, kórhely, léha, tétlen életet él és koldusbotra jut, csak azt kapta meg, amit keresett. Ott legalább rájöttök, a hogy kártya, koresma, káromkodás — ezek a finom magyar erények — szaporítják a bankokat, a váltókat és faragják a koldusbotot. Ott talán rájöttök arra is, hogy a szorgalmas, becsületes, munkás ember Magyarországon is megél. Megélne itt még négyszer annyi, ahányan vagyunk!

De azért csak el — Amerika felé!

Nos, mondhatom, hogy Lövétén nagy kedvem telt, mert nem láttam visszahuzódó papot, duzzogó tanítót, hanem láttam a nagy Lövete vezetőinek együttérzését, együttgondolkozását, egyetértését! Ez a magyarázata az összhangzó, vonzó előadásnak, ez volt öröme a közelből és távolból idejőit intelligens közönségnek.

A műsort Szemeriai Lajos talpraesett szavallata nyitotta meg; az „Orr“ ez. monológot adta elő pompás alakítással. A Murai Károly kedves vigjátékában, a „Virág fakadás“-ban Kovács Pétert: Ferenczy József tanító, Márthát: Bernáld Ilona tanítónő, Nellit: László Róza, Ödönt: Ráduly László, Laczit: Szemeriai Lajos. Katit: Ferenczy Józsefné adták tultéve egymáson a művészi alakításban. A föld és lakói czimben Ferenczy tanító olvasott fel kellemes humorral, Bernáld tanítónő Várady „Ishariot“-ját szavallta érzéssel.

A szép és élvezetes előadást Borbáth, Ferenczy, Kovács tanítók és Szemeriai Lajos gyönyörű férfinégyes „Bordal“-a zárta be. Borbáth pár solót is énekelte közkövára.

Ezután megtelt a táncsterem s a társaság itt és az étteremben reggelig maradt. A tiszta jövedelmet a szegény iskolások tanszereinek beszerzésére fordítják. xy.

A homoródjánosfalvi bíró levele.*

Tekintetes szerkesztő ur!

A Székely-Udvarhely czimű lap 4. számában a tisztviselők érdeke czimén megjelent közleményre bátor vagyok az alábbiakban válaszolni, a melynek közlésére tisztelettel fel kérem a tekintetes szerkesztő urat.

Az említett lapban már többször lehetett olvasni vármegyénk mongyam két vagy három kör és községi jegyzőiknek elégedetlen sorsok iránt közölt zaklatásait, de mint vártam hogy csak ugyan azoknak a sorsokkal elégedetlenkedő jegyző uraknak meg nyugtató válaszal szolgál azon feleletek rendelkező hivatal az mely edig a sok zaklatást mondjam meg unhata, vagy azok a tiszteséget tudó sorsokkal meg elégedett jegyző urak a kik talán szegyenkedve a kolégák által kivánt mongyam zaklatásokat, mert a valódi koldust meg tekintti a könyörület és hogy az is élhesen osztozkodik az ember és szakit annak meg elhetésére is, de elenben az áll koldus fedd désel tovább utasítatik, hogyan lehet panasza egy olyan jegyzőnek az milyen czik iró is az kinek a rendes jegyzői fizetése 1200 korona, posta kezelési 400 korona, barom őrlel és egyéb melékesek körül belől az is 400 korona az mely tesz 2000 koronát és még magánosoktól olyan köségben a hol mindent a jegyzővel végeztettek és duflán huzva a fizetést az egyesektől, sajnos, hogy még az ilyen állásba lévő jegyző is ne legyen megelégedve sorsával, mind a melet olyan lakásba a mely főispáni lakásnak is bé illenek, az igaz hogy az is czik iro érdeme mert az által szerzett köségének egy néhány ezerforint adoságot holott adig a köségnek töke pénze volt, aszt mongya czik iro hogy a jövő hoz a jegyzőknek egy görnyet hátatt, de vajjon nem testelt görnyitőbb munkát kell e végeznie a földet szakadatlanul turo munkás népnek a ki fizeti a köségek naponta emelkedő pot adot hogy az ilyen elégedetlen jegyzőknek kivánt ponpái is fedezve lehesen, mert könyörületre méltó az olyan jegyző sorsa a ki kevés családal tart két belső cselédet és egy külsőt, és állásának jövedelme hogy ha busáson nem futja juson eszébe azon köz mondás hogy adig nyujtozkodjunk a medig takaronk ér, de voltak, s vadnak, és lesznek is sorsukal elégedetlenkedők de a kik biztos állást foglalnak képezésegekhez mérten és még is elégedetlenek azoknak kötni kéne uti lapit talpokra, hisz ut van

* Szórol-szóra, betűről-betűre közöljük ezen levelet, miután az közérdekű ügyet tárgyal — természetesen a maga módja szerint. Azért is közöljük, nehogy egyoldalúsággal vádoltasunk.

engedve hogy állását vigye fel a miniszterig csak hogy érdemelje az ember, mert nincs olyan állás hogy abból akarata fojtán ne szabadulhatna, ki véve a szegény falusi biroságot az kik is a munkából duson ki kapják részeköt mert bár mely felsőbb hivataloktól ki adott rendelet az az ok végrehajtásoknál nyer bé fejezést, és mi azért a fizetések, anyi hogy czik iro jegyző ur mongyam három négy hagyatéki leltárnál többet kap, mégis hogy ha legalább egy évig hivatalát viselni nem akarja mentve csak 200 korona lefizetése után szabadulhat, és még is edig soha semi pana sz egy által is a nyilvánosság elé nem tétetett sem a felelebb valo hatóságait nem zaklatták.

Ne gondolja czik iro hogy állását bár mily setétre festegeti is hogy aszt elhagyná üresen maradna, mert járásunkba mondhatom hogy nehezebb kör nem lehet a Dályainál és még is mostan az állás el nyeresére haton atak pályázatott bé, pedig a javadalmazás a czik iro jogyző ur fizetésének 1/3 részét is nehezen üti,

Ezért legyen továbbra nyugot mert nem az boldog a kinek sok vagyona van és elégedetlen, hanem az a ki a kevesel is bé éri és sorsával elégedett, és öregségére ne jósoljon temető örseget, hanem jobb jövedőt remélve egy jól végzett munka után a mely hogy ugy légyen énis kívánom.

H.-Jánosfalván 1902 Február 4 én

Benedek Hózes,
k biro

Egyházi élet.

— „Katholikus dalkör“ alakult f. hó 9-én városunkban, ez idő szerint 41 taggal (vegyeskar) Jung-Cseke-Lajos apát-plebános védnöksége és Tamás Albert r. k. főgymn. tanár elnöklete alatt. A dalkör alakulásának czélja csupán az egyházi énekek cultiválása lévén, a nagyobb ünnepek alkalmával a r. k. templomban, valamint a Szent-Antal ünnepélyek alkalmával az estélyeken fog közreműködni. A dalkört Gál Sándor r. k. kántortanító vezeti és jegyzője Péterffy István, kir. adótiszt.

— Szent-Antal estély. A róm. kath. főgymnasium nagytermében február 18-án kedden este fél 8 órakor Szent-Antal estélyt rendeznek Blájer Balászné, János Ferenczné, Flórián Mariska és Szabó Juliska következő műsorral: 1. Ének Szent-Antalhoz. 2. „Örökké való szűz Mariához“ Váradi Antaltól, szavallja: Flórián Margit. 3. „Largo“, hegedű duett, előadják: Novák Béla és Barcsay Béla főgymnasiumi tanulók. 4. Felolvasást tart Milcsévics János. 5. „Oh életünk reménye“ éneklő Lakatos Vilma, hegedűn kíséri Tamás Péter. 6. „Szent-Antalhoz“ Tóth Józseftől szavallja: özv. Szabó Farkasné. 7. Saját szerzeményü imáját éneklő: Kertész Albertné, harmoniumon kíséri Morascher Hugó. 8. „Az örök küzdelem“ K. Simó Ferencztől, szavallja: Jánosy Béla főgymn. tanuló. 9. Ének „A keresztifához megyek“.

„Konfirmációi Emlék“. Említettük, hogy Demeter Dénes homoródjánosfalvi unitárius lelkész, fenti czim alatt mintegy 5 ivre terjedő művet írt s az közelebről megjelenik. A műből mutatványul közöljük az alábbi hangulatos fohászt.

Bűnbánat.

Hozzad, irgalom Atyja,
Te hozzad kiáltok;
Enyhületet szívemre
Én csak töled várok,
Bár rettegek egedre
Felnézni, én szegény,
Mert lesujt tekinteted,
Érzem, oh érzem én.
Bűneim sokasága
A földhöz vonz, szegez . . .
Légy irgalommal hozzám,
Szent Atvám, kegyelmezz!

Eged tiszta, tündöklék
És áldást harmatoz.
Napod ragyog, melegít,
Teremt, életet oszt.
Fényt, ha nem hint útamba,
Beborul felettem,
És vész-vihar ostromol,
Én méltán érdemlem;
Mert áthágtam törvényed
És nem voltam igaz.
Légy kegyelemmel hozzám,
Szent Atyám, irgalmazz!

Virágkelyhek áldoznak
Illatukkal néked,
Asztalt terít a mező
Gazdagnak, szegénynek.
Én a boldog napokban
Feledtem nevedet;
Nem tekintém testvérnek —
Gyűlöltem az embert.
Szívem elhajolt tőled,
Nem volt engedelmes . . .
Légy irgalommal hozzám,
Szent Atyám, kegyelmezz!

Nem számlálom vétkeim
Egyenként elődbe;
Sok és száma nincs annak,
Ugy, hogy szemem könnye,
Mely alátoly orczámon
Azt mossa, áztatja,
Vétkem nagy tengerének
Csak kicsi patakja:
Kiáltó vád künn és benn,
Nekem semmi vigasz . . .
Légy kegyelemmel hozzám,
Szent Atyám, irgalmazz.

A mélységből kiáltok
Te hozzád, szent Atyám!
Tekints le a magasból
A porba, én reám,
Ha sújtasz, büntetésed
Sulyát én hordozom,
Panasz — mert megérdemlem —
Nem kél az ajkamon.
Oh halld meg hát kéré szóm,
A bünös esedez . . .
Atyám, én jó Istenem
Irgalmazz . . . kegyelmezz.

Különfélék.

— **Előléptetés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Barabás Endre és Boesky István székelykereszturi tanítóképző-intézeti megbízott tanárjelölteket jelenlegi állomáshelyükön való meghagyás mellett — segédtanároknak léptette elő a X. fizetési oszt. 3. fokozatába.

— **Vármegyénk közigazgatási bizottsága** havi rendes ülését e hó 12-én Damokos Andor dr. alispán elnöklete alatt tartotta meg a tagok élénk érdeklődése mellett. Az alispáni jelentést Lázár gróf főjegyző terjesztette a bizottság elé. E szerint az adminisztratívában lényegesebb körülmény nem merült fel, mert a közigazgatási eljárás egyszerűsítésével kibocsátott M. E. rendelet hatása az életben még nem nyilvánulhatott. Remélhető azonban, hogy különösen a felelősségi határidő tekintetében megállapított s minden esetben 15 napban meghatározott idő, a jogorvoslatot kereső közönségnek fokozott mértékben, de maguknak az eljárásra hivatott hatóságoknak is sok tekintetben könnyebbé szolgálna. Megemlékezik a mind nagyobb arányokat öltő s újabban Amerika felé irányuló kivándorlásról. Egy pár szerencsés vállalkozás következtében, melynek nyomában a gyors meggazdagodás iránti vágy kelt fel — székely és szász lakosságunk között észlelhető a mozgalom, mely minden jóakaró tanács ellenére is egyeseket

hazájuk s családjuk elhagyására készítet; jól lehet a sikertelen vállalkozásnak gyakoribb és nem ritkán elszomorító példája is mutatható fel. De tekintve a törvényt és az 59207—900. bm. rendeletet, esetleg soronkívül is felterjesztendők az utlevél iránti kérelmek. Hiszi azonban, hogy a magas kormány bölcsesége mielőbb megtalálja a helyes módot ahhoz, hogy a kivándorlók legalább is a lelketlen ügynökségek zsarolásaitól megmentessenek s rövid kísérleti idő után, a visszatérők maguk lesznek majd a legjobb szószólók ezen vállalkozási kedvnek lehűtéséhez. — Barabás András árvaszéki elnök jelenti, hogy múlt év végével 10838 egyén volt gyáms. és gondnok. alatt s január végén 10834 maradt. Pénz, érték és kötvényben 837955 K 57 f volt s január végén 839711 K 31 f maradt. A városnál decz. végén 495 egyén, jan. v. 486 egyén volt gyáms. és gondnok. alatt. — Lengyel József dr. vm. főorvos január havát közegészségügyi tekintetben kedvezőtlennek jelzi. A vörheny a decz havában fertőzött községeken kívül sok — ez ideig fertőzésmentes községben lépett fel járványosan. A hó folyamán 212 megbetegedés volt, 82 meggyógyult, 38 meghalt és 92 ápolás alatt maradt. Uralgott még a hökhurut, ronsoló toroklob és hasihagymáz. A közkórházban 171 beteget apoltak. Balog István s.-tanfelügyelő az ev. ref. leányiskola I. o. nem egészen megfelelőnek jelzi. Fokozott mérvben mondja ezt a közs. fiúiskoláról, melynek 3 tanterme a zsufoltság miatt kifogásolható, I. oszt. pedig oly penetrans bűzös, hogy a mennyeiben az iskolaépítés ez év folyamán megoldást nem nyer a növendékek egészsége érdekében az I. o. kitelepítését, bérhelyiségben való elhelyezését kénytelen javasolni. — Ugy Diemár Károly kir. ügyész, Molnár Lajos kir. p. ü. tanácsos, p. ü. igazgató, mint Diószeghy Samu kir. főmérnök és Zonda József törvényh. kir. állatorvos, valamint az összes előadók havi jelentését tudomásul vette a bizottság. Közben Kemény Béla báró, Menyhárt András és Lántzky Sándor esküt tettek a múlt ülésben nyert bíráskodási tisztükre vonatkozólag. Az ülés d. e. 11 órakor elnök elítélésével véget ért.

— **A székely kongresszus.** Maros-Vásárhely február hó 15-én d. u. 4 órakor a vármegyeház nagytermében a székely kongresszus előkészítő bizottságának ülése volt, melyen a Budapesten tartott előértekezlet alapján, az „Országos Magyar Gazdasági Egylet” meghívására: a székely képviselők budapesti Székely Társasága, a Székely Egylet, az Erdélyi Magyar Közművelődési Egylet, a Marosvásárhelyi Kereskedelmi és Iparkamara, az Erdélyi Kárpát Egylet, az Erdélyi Gazdasági Egylet, a Marosvásárhelyi Székely Társaság és az O. M. G. E. kivándorlási bizottságának tagjai vettek részt. Az érkező vendégeket tegnap d. e. fél 11 órakor a székely fővárosban az alsóvasuti állomásnál igen lelkesen fogadták. Délben közeled volt a László-féle vendéglőben és d. u. 4 órakor nagy érdeklődés mellett folyt le az értekezlet, melyen megválasztották a kongresszus intéző bizottságát. A székelyföldi orsz. képviselők csaknem teljes számban vettek részt az értekezleten.

— **A sorozás vármegyénkben** folyó évi márczius 1-étől 22-ig lesz. Márczius 1—7-ig az udvarhelyi járás; 8-án Székely-Udvarhely város; 10—15-én a székelykereszturi járás; 18—22-én az oklándi járás részéről történik meg a sorozás. A sorozóbizottság polgári elnöke: Damokos Andor dr. alispán, helyettese Lázár gróf főjegyző. Polgári orvosa: Lengyel József dr. varm. főorvos. A sorozásra felhívott I. II. és III. korosztálybeli állítás kötelesek száma: az udvarhelyi járásból 702, a város részéről 109, a kereszturi járásból 640 és az oklándiból 558; összesen 2009.

— **Eljegyzés.** Matusz Lajos m. kir. pénzügyőri szemléző Mohácsról eljegyezte Nagy Katinkát, Nagy Pál közkórházi élmező leányát városunkban.

— **A polgári önképző** e hó 10-iki fillérestélye jóval fölülmulta az eddigieket. A rendezők nemes versenyre keltek, hogy minél élvezetesebbé tegyék ezeket a mind napszerűbb estéket. Az összevágó előadás epugy, mint az előképek szakszerű összeállítására meglepően sikerült. A párjelenetben Ehrenreich Sarolta talpraesett székely menyecske volt s kifogyhatatlan humorával sokszor tapsra ragadta a közönséget, akinek Hein Esztiike méltó partnere volt. A „Garde dame” cz. színjátékban igen jól alakítottak Mészáros Róza, Szabó Irén, valamint Szemerjay Károly ifj. ismert humorával, ugyszintén Tréfa József, Csiki Albert. Mészáros Zoltán rekedtsége sok kellemetlenséget okozott neki szereplése közben. Az előképekben kedvesek voltak: Ehrenreich Sarolta, Hein Esztiike, Lovassy Emma, Szentes Ilonka, Mészáros Róza, Holstein Regina, Florian Mariska, Derzsi Kata és Heichling Helen. — A holnapi fillérestélyt a helybeli első zenekar nyitja meg, mit a „A falu rossza”-ból Göndör, Finom, Batki és Boriska jelenete követ. Vig monologot ad elő özv. Szabó Farkasné. Szavalnak Nagy Irma és Lányi Imre. „A sárga csikó”-ból előadják a betyárok jelenetét. Végül pedig lesz egy néma képlet; Hunniát személyesíti Bogácsi Mariska. Az estélyt Höhr nővérek, Jakabovszky József és Ferenczy Károly rendezik.

— **Meghívó a szabad Lyceumi felolvasásokra.** A folyó hó 16-ától márczius hó 23-áig terjedőleg vasárnaponként este 5—7-ig a róm. kath. főgymnasium nagytermében tartandó ingyenes szabad lyceumi felolvasások ciklusára T. cz. és családját tisztelettel meghívja a székelyudvarhelyi kerületi tanári kör. Felolvasást tartanak: 1. Dr. Damokos Andor alispán, „Beszélő számokról”. 2. Gáspár István, r. kath. főgymn. tanár, „A német deák egyesületekről” (Burschen schaftok). 3. Gönczy Lajos kolleg. igazgató, „A nő társadalmi helyzetéről”. 4. Dr. Kovácsy Albert ügyvéd, „A modern alkotmány lényege és szervezetéről”. 5. Gr. Lázár Ádám vm. főjegyző, „A székely kérdésről”. 6. Nosz Gusztáv főreálisk. tanár, „A fenségesről”. 7. Dr. Pál Ernő ügyvéd, „A bűnkisérletről”. 8. Dr. Solymossy Lajos főreálisk. tanár, „Kisérletek a kémia köréből”. 9. Dr. Soó Rezső ügyvéd, „A büncselekmény büntetendősége és büntethetőségéről”. 10. Varga Károly főreálisk. tanár, „Madách I., „Az ember tragédiájáról”. A ki mely vasárnapon fog közreműködni, valamint minden netalán felmerülő változás esetről-esetre a helybeli lapokban fog közzététetni. A sorozatot megkezdi ma (vasárnap) Damokos Andor dr. alispán és Solymossy Lajos dr. főreálisk. igazgató. A következő vasárnapon pedig Gönczy Lajos koll. igazgató és Kovácsy Albert dr. ügyvéd fogják felolvasásukat megtartani. Midőn őszinte örömmel konstatáljuk, hogy a szabad Lyceum eszméje immár testet öltött, egyúttal azon reményünknek adunk kifejezést, hogy a közönség e felolvasásokat meleg érdeklődésével és élénk részvételével fogja felkarolni. Kevés vidéki városnak van annyi művelt közönsége, mint Udvarhelynek és épen azért szellemi szegénységi bizonyítványt állitana ki magának e közönség, ha míg más városokban a legnagyobb lelkesedéssel támogat a társadalmi élet felpeszűlését célzó minden törekvést, közömbösséget tanusitana a szabad Lyceummal szemben. A közönség intelligenciájának egyik fokmérője épen az, hogy miben és mi módon nyilvánulnak szellemi szükségletei és vágyai s mennyiben ragadja meg az egyes kínálkozó alkalmat, azoknak kielégítésére. Emlékszünk arra, hogy két évvel ezelőtt ily szabad Lyceumi felolvasások a közönség érdeklődésének teljes hiánya következtében — a napirendről levétettek s most is csupán a közönség részvételétől, avagy annak hiányától függ, hogy a társadalmunk felpeszűlésére irányuló eszme mélyebb gyökeret fog-e verhetni, avagy sirját leli-e a feltámasztására való újabb kísérlet nélkül.

— **Halálozás.** Rápolti Károly városi levéltárost súlyos csapás érte. Felesége szül. Kassay Eliz e hó 9-én életének 46-, boldog házasságának 30-ik évében, hosszas szenvedés után elhalt. Temetése általános részvét mellett 12-én d. u. volt az ev. ref. egyház szertartása szerint. Halálát a fájdalomtól megtört férjen kívül: Károly, Dezső, Irma férj. Papp Gyuláné, Lajos, Kata és Ferencz gyermekei; Kassay Albert dr, városi főorvos, mint testvére s neje Kassay Borbála és gyermekei; Papp Gyula, mint veje; Gyarmathy Ferenczné, Rápolti Anna, Rápolti Domokos és neje Gyarmathy Kata, özv. László Andrásné szül. Rápolti Katalin, mint sógora és sógorneje gyászolják.

— **A folyó évi kavics-szállítást** — a mult évihez hasonlóan — házilag eszközlik. 40880 K e célból előirányozott a közig. biz. s a további intézkedésekkel a vármegye alispánját megbizta.

— **A helyi ipar pártolása.** Imreh Domokos dr közközházunk igazgató-főorvosa a vármegyei közközház részére 200 db ágylepedőt rendelt a helybeli Rápolti, Kun és Tóth szövőgyárából.

— **Székely vonatunk menetsebessége** nagyban hasonlít a csigáéhoz s ez legfeltűnőbb akkor, midőn a gyorsvonatról átszállunk. Vége-hossza nincs a negyed-, sőt félórás megállásoknak, míg keserves három hosszú órai koczogás után megérkezik Segesvárról Székely-Udvarhelyre. A sok panasz meg a levélpósta mizériák megszüntetése céljából vármegyénk alispánja indítványt tett az e hó 12-iki közigazg. biz. ülésen, hogy az 1 ó. 59 perczkor érkező vonat beérkezési idejét 12 ó. 45 perczre kérelmezzék. Egyhangulag és örömmel járult hozzá ehhez az üdvös indítványhoz minden bizottsági tag s feliratot intéznek a kereskedelemügyi miniszterhez s átírnak az államvasutak és a héjjasfalva—székelyudvarhelyi h. é. vasut igazgatóságához, hogy már a májusi menetrendnél ezt a változtatást érvényesíteni lehessen.

— **Sikerült mulatság** rendezett f. hó 8-án a székekykereszturi uniótar. gymn. ifjúsága az intézet rajztermében. A rendezőség elén három tanárral, mindent elkövetett, hogy az estély kedélyes legyen s e törekvésük nem is maradt eredménytelen, mert a közönség a legjobb hangulatban együtt maradt a reggeli órákig, s a mák alig bírták rávenni leányaik, hogy abba hagyva a tüzes táncot, hazamenjenek. Hiába, a vidék még tud mulatni! Az est sikerét nagyban emelte a minden pontjában jól sikerült műsor is. A zenekar megnyitója után Dr Szolga Ferencz tanár tartotta ügyesen és szépen megírt felolvasását. Tárgyát a geologia köréből vette s a rideg, száraz themát oly élvezhetően, annyira megkapóan dolgozta ki és adta elő, hogy a leglaikusabbak figyelmét is mindvégig lekötve tartotta. A közönség zajos tapssal jutalmazta e tanulságos értekezését. Azután Szndor Ilona lépett az emelvényre s zenekiséret mellett énekelt lány, kellemes hangon egy pár szép dalt, melyeket a közönség ohajára meg kellett újrán. Erre következett Vári Domokos tanuló szavazata, a mely szintén tapsra ragadta a hallgatókat. Sándor Ella zongora szólója igazán gyakorlott, művészi kezekre vall. A Liszt nehéz compositioját kifogástalan precizitással játszotta s a közönség szünni nem akaró tapsat egy pár Dankó-nótával hálálta meg. Végre a gymn. dalárda énekelt ügyesen, a miért elismerés a vezetőt illeti. A befolyt összeg bizonyítja, hogy a mulatság anyagilag is sikerült. Összes bevétel volt: 398 K 70 f, kiadás: 116 K 94 f. Tiszta jövedelem 281 K 76 f. Felülfizettek: Dr Bedő Albert 50 K, Gálffy Kálmán, Dr Jankovics Pál 16—16 K, Vollkand N. Id. László Domokos, Gottskhling Herman, László József, Pap Mózes, Musnai Ferencz, Bálint Dániel, Bokor János, Geréb Zsigmond 2—2 K, Kovács István, Raffaj Domokos, Farkas Mihály, Gyarmathi Jánosné, Katona Márton, Dr Szabó Károly, Varga Dénes, Tóth Vilmos, Dr. Viola Sándor, Sándor Domokos 1—1 K, Ifj. László Domokos 40 f. Fogadják a rendezőség hálás köszönetét.

— **Husvizsgálat** városunkban huzamos idő óta egyoldalulag és nem a törvény által előírt módon történik. Ezért már sokszor esett szó a közigazgatási bizottság ülésében. Mentek szigorú rendeletek is a város tanácsához, de még eddig minden eredmény nélkül. A közig. biz. ülésében most is szóba került, hogy a városonál mai napig is csak az élő állatokat vizsgálják, míg azok husa anélkül kerül közfogyasztásra. A bizottság felhívta az alispánt, hogy a szükséges intézkedéseket tegye meg s a törvénynek szerezzen érvényt.

— **Nyilvános köszönet.** A következő sorokat vettük: Szombafalva városrészben a műkedvelői előadással összekötött tánc-estély folyó hó 8-án (szombaton) a szorongásig telt terem daczára, példás rendben folyt le. Bevétel 84 K 10 fillér. Kiadás 37 K 80 f. Tisztaljjövdelem, mely az iskola-alap javára fordítatik: 46 K 30 f. Felülfizettek: Szöllősi Sámuel nagybérlő 2 K, Főtisztelendő Sipos Károly s. lelkész, Dajna Antal 1—1 K, Vladár Ferencz, Hein Pál 50—50 f, László Istvánné 60 f, Gál Sándor kántor-tanító, Fernengel Frigyes, Zárug Antal, Szöllősi Sándor 40—40 f és Tallyán Imre tanító 1 K. Fogadják nevezett felülfizetők, úgy a résztvevők, valamint id Sándor Gergely algondnok, Simon János földbirtokos, Józsa József, Sándor Albert és Gergely urak a rendezés körüli fáradságos buzgólkodásukért a nyilvánosság terén is — az iskola nevében — kifejezett halas köszönetemet. Nem hallgathatom el, hogy a szindarabok végével, programmon kívül, helyi lakos Borbély János iparos-segéd — a hallgató közönség folytonos derűtsége mellett — gyakorlottságra valló ügyességgel „Házassági ajánlat” című monológot adott elő, melyet duett népdalegyveleg követett. Sok ily derek iparost adjon az Ég drága hazánkban! — 1902. február 12-én. Gál Mihály, kántortanító.

— **Baleset.** Biró Albert óczfalvi lakos 4 éves kisleánya — felügyelet nélkül — kiment az udvaron levő favágóhelyre, hol egy faszilánk oly erővel csapódott szeméhez, hogy balszemhéja elhasadt és operálás végett beszállították a helybeli közkörházba.

— **Korondon** feltűnően nagy az adó- és illetékártózkodásokért megtartott árverések száma. E miatt annyira leszálta a birtok értéke, hogy pl. egy 400 K értékű birtok 2 koronáért került eladásra. Vármegyénk alispánja körrendeletileg intézkedett az iránt, hogy a bírói végzéseket az egyes felekkel szigorú pontossággal közöljék az előjáróságok. Korondra nézve most külön intézkedett a közig. biz., mert ott — úgy látszik — a kézbesítések nem történnek a kellő lelkiismeretességgel.

— **Az alsósiménfalvi olvasó és önképző-egylet** az eddigi szokásos ének és szavatokkal vegyes estélyt színelőadással cserélte fel ez alkalommal; előadván Tóth Edének »A falu rossza« cz. jeles népsziművet. S bár a szereplők egytől-egyig a népköréből kerültek ki, a nagyszámu közönség meglepő sikerben gyönyörködhetett. Dícseregeter legyen mondva az ifjúságnak, a vezetőik oktatásait oly híven tüntették fel, hogy előadásukkal valódi élvezetet szereztek minden rendű hallgatóknak. Elekes József (Gonosz P.), Kibédi Miklós (Feledi G.), Demeter Elek (Göndör S.), Gál Ilona (Finom Rózi), Deák Ida (Bátka Teresi), Jakab Anna (Feledi Boris) játékát, énekét s bator megjelenésüket gyakran jutalmazta a hálás közönség meg-megújuló tapssal. Elismerés illeti a többi kiegészítő szereplőket is, kik egytől-egyig meglepő ügyességgel oldottak meg feladatukat. Bálint Ferencz, Mircse Mózes, Kibédi Elek, Bálint Mihály, Kibédi Gergely, Barabás Mihály, Péter Pál jól beváltak, hanem a két »parasztasszony« Péter Eszter és Demeter Márta sem maradtak adósai »Finom Rózinak«. A szűknek bizonyult terem alig volt képes befogadni a közönséget s e miatt sokan kimaradtak, miért három nap mulva kénytelen volt az ifjúság még egyszer előadni — ép oly sikerrel — még nagyobb helybeli és vidéki közönség előtt. Az anyagi siker sem maradt el. Bár tetemes kiadások merültek fel — 106 K

tiszta haszon jutott az egylet pénztárának. Felülfizettek: Ráduly György 2 K, Kardalus Mózes 1 K 60 f, László Péter, Szabó Sándor 1—1 K, Fülöp Kálmán 80 f, Darkó Lajos, Barabás István 60—60 f, Boros György, Gál Incze, Szabó Béla, Török Lajos 40—40 f, Jakab Albert, Tóth Vilmos 20—20 f, kik fogadják egyletünk hálás köszönetét. —sz —cz.

— **Valóságos kincs** az emberiség részére a Zoltán-féle kenőcs, melyről számosan, még a társadalom legelőkelőbb köreiből is legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak. Így: Gróf Auersperg, Hippoliti bárónő, Daun Kapy Karolina grófnő, Györfly gróf, Markotsch báró, Keglevich gróf, lovag Weilenhüller József, Nyáry Kálmán gróf stb., kik mind azt írják, hogy e páratlan szer régi köszvényes és csuzos bajokra pár napi használat után gyógyulást hozott. E kiváló kenőcs üvege 2 korona Zoltán Béla gyógyszer-tárában, Budapesten.

— **Köszönet.** A székekykereszturi műkedvelő társulat által Fazekas Pál elnökletével rendezett hushagyókeddi álarozos-bál alkalmával, a közönségünk területén uralgó ragályos betegségben szenvedő szegényebb sorsu családok felségélyezésére, szives könyörödmányok tettek alább felsorolt nemeslelkű adakozók által. Kiknek humánus és áldozatkész cselekedetükért, valamint a rendező bizottság készséges figyelméért, a járvány bizottság és a nélkülözö családok nevében — elismerő köszönetet mondanak. Adakoztak a következők: Lengyel László czég, Folhend János 1—1 K, Katona Gyuláné 40 f, Szabó Béla (Medesér), Haleksi József 60—60 f, Wenrich Károly, Hemely József, Thiesz Mária, Nagy Domokos, Fekete Lajos, Jakab Albert, Tóth Vilmos 20—20 f, Ajvász Kristóf 60 f, egy tiszt 20 f, Baumgarten 1 K. 60 f, Péter György, Kovács Dénes, Szakács G. 20—20 f és Bosnyák Simon (Bórasz) 1 K; összesen 8 K. Székely-Keresztur, 1902. február hó 13. A nagyközönség előjárósága.

— **Agyonvert községi esküdt.** E hó 5-én Kadicsfalván — Tibád Antal közigazgatási bíró eltemetése után — Dakó Márton koresmájában pálinkával mulattak a székekyek. Lőrincz Gáspár községi esküdt is ott volt a belső szobában, de idejében hazaindult. Mikor kilépett a külső szobába — minden szóváltás nélkül — nekiugrott András Gáspár és arcul ütötte Lőrinczet, akit ezután felesége Magyar Zsófia hazahíva, kihuzott az udvarra, hol András Gáspár, András Márton és András János kiragadták Lőrinczet az asszony kezéből s ütlegelni kezdték. Majd kikerültek az utcára s ott tojásnagyságu kövekkel kezdték dobálni áldozatukat, aki az így kapott sérülések következtében másnap meghalt. Lőrincz Gáspár hivatásának lett áldozata. Mult évi december havában András Gáspárt közadóhátralekért a kisbíróval megalogolták, a folyó évben pedig ennek atyjától zálogtárgyat akartak elszállítani, amiben az — kest fogván rájuk — megakadályozta. Ebből származott tehát a bosszu Lőrincz ellen, akit ártatlanul agyon vertek dühös ellenségei.

— **Megégett leánya.** Biró István helybeli takácsnál szolgált György Mártha zetelaki 13 éves leánya. A napokban petroleumot töltött az égő lámpába s így átkapott a láng az üvegre, melytől tüzet fogott ruhája és súlyosan megébesült a leánya. E hó 8-án a közkörházban meghalt és hazaszállították.

Szerkesztői üzenetek.

Iparosnak. Az 1884. XVII. t.-cz. 150. §. értelmében minden ipartársulatnak miniszteri jóváhagyással ellátott alapszabályokkal kell birnia és csak azután alakulhat meg. A tartozások levonása után fennmaradó társulati vagyon (154. §.) a társulat tagjai közt semmi szín alatt fel nem osztható. Tehát abból sem italt, sem ételtre 1 fillér sem költendő el, hanem csakis közhasznú ipar-célokra fordítandó.

Többeknek. Térhiány miatt igen sok közleményünk kimaradt.

Törvénytörések.

Sajtó-ügyi főtárgyalás városunkban. Ismeretes olvasóink előtt az a gyalázkodó cikkely, melyet Pálmai József, az igaztalanul vádaskodott „nemes család szerkesztő”, mult év augusztus havában lapunk kiadója ellen „szerkesztett”. A mint annak idején kijelentettük volt — kiadónk büntető feljelentést tett Pálmai ellen s a vizsgálat befejezése után, most a kir. törvénytörések vádtaácsa Pálmaist a büntető törvénykönyv 258. és 259. §-aiba ütköző nyilvános rágalmazás vétségéért vádálta helyezte. Ennek az érdekes bűnténynek nyilvános főtárgyalása folyó hó 28-án (pénteken) d. e. 8 órakor, a helybeli kir. törvénytörések 11. sz. termében lesz.

Bűntörvény tárgyalások. A helybeli kir. járásbírósnál e hó 13-án és 14-én megtartott tárgyalásokon következő ügyek nyertek elintéztet: Szabados Lajos és neje patakfalvi lakosok közösend elleni kihágás vádjá alól felmentettek. Katona Mihály (György fia) korondi lakos közösend elleni kihágás vádjá alól — védelejtés folytán — felmentetett, ellenben becsületsértésért 20 K pénzbírságra, esetleg 2 napi elzárásra; ugyszintén Balás Lajosné szül. Elekes Anna kápolnásóláhfalvi lakos is hasonló vád miatt ugyanazon büntetésre ítéltetett. Hajdó Sándor, Kral Zsigmond, Szász Jakab, Szabó Mátyás, Vágási Ilyés és Tóth András elleni, szerencsejáték által elkövetett kihágásos ügyben — védelejtés miatt — megszüntető végzés hozatott. Barabás Ferencz id. szombafalvi lakos személyes szabadság megsértése és közösend elleni kihágás vádjá alól felmentetett Kurron Mihály ifj., malomfalvi lakos, súlyos testisértés vétsége miatt 30 napi fogházra és 20 K 2 napra átváltoztatható pénzbírságra ítéltetett.

Közgazdaság.

Az udvarhelyvármegyei gazdasági egyesület e hó 11-iki választmányi ülésén, melyre a tagok majdnem teljes számmal jelentek meg, titkárul Hlatky Miklós reáliskolai tanárt választották meg. Titkár bejelenté, hogy a sz.-kereszturi tenyészállat vásáron kiállítandó állatok jutalmazására a földmívelésügyi miniszterium 1600 K, az O. M. G. E 260 K értékű ezüst kancsót és 100 koronát adományoztak. A kiállítási díjak következőkép állapították meg: I. Bikák a) Nagytenyésztőknek: I. díj az O. M. G. E. tiszteletdíja 260 korona. II. díj 150. III. 150. IV. és V 100—100. VI. és VII. 50—50, összesen 860 K. b) Kistenyésztőknek: a két I-ső díj 100—100. II. 25, III. 80, IV. 60, V. és VI. 50—50. VII. 40, VIII. és IX. 30—30, X. és XI. 20—20 koronával, összesen 600 K. c) Községi bikáknak: I-ső díj 30. II. 25. III. 20, IV. 15, V. 10 K, összesen 100 K. Ezekre kimondatott, hogy a már egyszer díjat nyert községi bikák a versenyben részt nem vehetnek. II. Tenyészüszök. a) 3 évesek: I-ső díj 60, II. 40, III. 30, IV. 20 K. b) 2 évesek ugyanigy. c) 1 évesek: I-ső díj 40, II. 30, III. és IV. 15—15 K, összesen 400 K. Az elnökség azon eljárását, hogy a földmívelésügyi miniszteriumtól 3 év alatt visszafizetendő kamatmentes kölcsönt kért oly célból, hogy azzal a mezőhegyesi gulyából 25—30 drb 3 éves tenyészüszöt hozasson, melyek azután jelentkező kisgazdáknak adatnak el, helyeslő tudomásul vette. A szüzgulyába kihajtandó tenyészüszök legeltetési díjait nem tagok részére 8 K, tagok részére 6 koronában állapították meg. Lépések tettek arra nézve, hogy csikólegelő létesíttessék.

Hivatalos rész.

Felfogott kopó. Udvarhelyvárm. alispánjától. Sz. 1291—902. alisp. Valamennyi községi előjárásnak és Udvarhely város polgármesterének. Közhírré tétel végett közlöm, hogy Lovétén Fazakas Ferencz folyó hó 19-én a község között egy 1 évesnek mutatkozó borzos szürke szőrű muszka kopó fogatott fel, melynek farkából ki van vágva. Székely-Udvarhelyt, 1902 évi február hó 9-én. Damokos, alispán

Marharakodó állomás. Udvarhelyvármegye alisp. Sz. 2298—902. alisp. Közhírré tételük, hogy a m. kir. földmívelésügyi Miniszter a m. kir. államvasutak vonalán Budapest székesfőváros területén fekvő Budapest-keleti pályaudvar állomást az országos magyar gazdasági egyesület által rendezendő tenyészállatvásár alkalmából f. évi márcz. 18-tól. bezárólag 25-éig marharakodó-állomásul engedélyezte, miről az érdekelt gazdaközönséget tudomásvétel végett értesitem. Székely-Udvarhelyt, 1902. évi február hó 12-én. Damokos, alispán.

Apró hirdetések.

E rovatban minden szót 4 filléért, vastagabb betűvel 8 filléért közöl a kiadóhivatal.

Eladó tiszta házi olvasztott dísnózsir és páczolt sonka füstölve. Czím e lap kiadóhivatalában. 1—1

Jó és olcsó asztali és csemegeborok Székely-Udvarhelyt Fernengel Gyulánál kaphatók.

Valódi bort venni akarók kérjenek árjegyzéket Székely Borkereskedéstől Sz.-Keresztur.

Kitünő minőségű friss tea-sütemény kapható naponta Ernst György czukrászatában Székely-Udvarhelyt.

Kiadó lakás. A szombafalvi-utczában. Miskolczi Károly ügyvédnél az emeleti lakrész, mely 3 szoba, konyha, kamra és a szükséges mellékhelyiségekkel bir — 1902. április 24-től kezdődőleg kiadó.

ÉLET KÖNYVE.

Ingyenes gyógmód.

Eddig gyógyíthatatlan betegségek is feltétlenül gyógyíthatók.

Ára 2 korona.

Kapható: a „Székely-Udvarhely” kiadó-hivatalában, Betegh Pál könyvkereskedése, könyv- és újságkiadóál Székely-Udvarhelyt.

Kiadó lakás. Egy négy szobás, konyhával s hozzátartozó mellékhelyiségekkel, külön udvarral bíró lakás kiadó Zengliczky Károlynál, Attila-utca.

Hirdetések.

821. végr. szám. 901.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Székelyudvarhelyi kir. törvénytöréseknek 1901. évi 3655/p számú végzése következtében dr. Nagy Samu ügyvéd által képviselt Udvarhelyvármegyei Takarékpénztár javára Ballok István és t. derzsi lakosok ellen 107 K 65 f s jár. erejéig 1901. évi július hó 26-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1092 koronára becsült következő ingóságok u. m.: I. Ballok Istvánnál 10 szekér széna, 2 szekér és 1 vaseke. II. Id. Bartha Mózesnél 7 szekér széna, 1 szekér és egy vaseke. III.

Dénes Ferencznél 3 szekér, 7 szekér széna és 1 csikó. IV. Bán Mózesnél 2 ökör nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zokládi kir. járásbírósnál 1901-ik évi V. 246/4. számú végzése folytán 107 K 65 f tőkekövetelés, ennek 1901. évi február hó 3. napjától járó 6 százalékos kamatai, 1/3 százalékos váltó díj és eddig összesen 99 K 81 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Derzs közönségben alpereseknél leendő eszközölésére 1902. évi február hó 26-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Oklándon, 1902. évi február hó 11-én.
POLLÁK IGNÁTZ,
kir. bír. végrehajtó.

BARTHA ANDRÁS

szepész-mester
SZÉKELY-UDVARHELYT,
Kossuth-u. 21.

→ (Zalogház mellett.) ←

Ajánlja a n. é. közönség szives figyelmébe a *Kossuth-u. 21. sz.* (Zalogház mellett) egész újonnan berendezett **férfi- és női**

készcipő-raktárát

és üzlethelyiségét.

A legfinomabb anyagból a legkényesebb izlésnek is megfelelően készit kellő gyorsasággal, tartóssággal, pontossággal, **jutányos árak mellett** férfi-, női- és gyermekekzipőket. Sokoldalú tapasztalataira támaszkodva, a n. é. közönség bizalmát és megrendeléseit kéri. 42—52

Hazai ipar! Szolid munka! Olcsó ár!

ALBERT PÉTER

lovász-mester

Székely-Udvarhelyt, Kossuth-u. 74.

Állandó raktári tart
legjobban elkészített és legkülönbözőbb kivitelű modern
KOCSIKBÓL.

Használt kocsikat becsérel, vagy kijavit a legpontosabban, szolid kivitelben és olcsó árak mellett.

Vidéki megbizások is a leggyorsabban teljesítettnek.

Egyszerű levélben megkeresésekre azonnali kimerítő tájékozási adatok.

Szolid és felelősség melletti munka.

Építések, és tervezéseket

és **tervezéseket**, valamint költségelőirányzatokat teljesen szakszerűen és a kor igényeinek megfelelően a legkényesebb izlésnek is megfelelően köz- és magánépületeket teljes berendezéssel elvállal 41-52

Vladár Ferencz

építő vállalkozó Székely-Udvarhelyt, Szombatfalvi-utca, saját házában.

Jutányos árak.

Templomjavításokat, oltártervezeteket s minden eszakmába vágó doigokat pontosan elkészít.

802. végr. sz. 901.

Arverezési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a székelykereszturi kir. járásbírósnak 1901. évi S. p. 439 számú végzése következtében Dr Papp Ferencz ügyvéd által képviselt székelykereszturi borkereskedő cég javára Bartha Andor bardoczi lakos ellen 185 K 88 f. s jár. erejéig t1901. évi december hó 3-án fogatosított kielégési végrehajtás útján lefoglalt és 640 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 4 tehén nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a z oklándi kir. járásbírósnak 1901. évi V 3832 számú végzése folytán 185 K 88 f tőkekövetelés, ennek 1901. évi május hó 9 napjától járó 8 százalékos kamatai, 1/2 százalékos váltó díj és eddig összesen 66 K 42 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Bardoczon alperesnél leendő eszközzésére 1902. évi február hó 21-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel látatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Oklándon, 1902. évi január hó 26-án. POLLÁK IGNÁTZ. kir. bir. végrehajtó.

Sz. 547-902. szb.

Pályázati hirdetmény.

Udvarhelymegye sz.-kereszturi járásához tartozó Fiatfalva, Szederjes és Magyarfelek községekből alakult körbábai állás lemondás folytán megüresedvén, ezen állás betöltésére ezennel pályázatot nyitok.

Ezen állással a következő jövedelem jár:

1. 100 korona rendes fizetés.
2. 40 korona lakbér.
3. Minden születési eseténél való közreműködési díj 2 korona, vagy természetben egy véka tiszta gabona.

Felhivatnak az érdekeltek, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket f. évi márczius

2-áig, annál is inkább adják be, mert a később érkezett folyamodványok figyelembe nem vétetnek. Sz.-Keresztur, 1902. január 16-án.

GÁLFFY, főszolgabíró.

2-3.

A legjobb minőségű vetőmagvak.

Schlosser Vilmosné

fűszerkereskedése a „Szerecsenhez“ Székely-Udvarhelyt, (Kökerezt-tér).

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hogy a helyi piacon egy

fűszerkereskedést

nyitottam. Jól berendezett raktáramra felhivom a nagyérdemű közönség figyelmét. — A fűszerszakmába vágó összes cikkekben, u. m.: legfinomabb cukor, kávé, orosz- és karaván-theák, szebeni szalámi, amerikai kétszer finomított kócolaj, a legfinomabb minőségű lisztek minden számban. Ugyisint mindennemű fejtők és fonalak stb., stb.

Az összes cikkek a legolcsóbb napi árbán kaphatók.

A nagyérdemű közönség szives partfogását kérve, vagyok

1-5 kiváló tisztelettel:

Schlosser Vilmosné.

Szolid és pontos kiszolgálás.

Nemzeti irodalmunk legértékesebb alkotásait, a magyar irodalom főműveit

Magyar Remekírók FRANKLIN-Társulat kiadása

ezim alatt egyöntetű szep kiadásban, 35 kötetben, diszes vászonkötésben adja közre a Franklin-Társulat.

Tartalmazza:

- *Arany János Kísfaludy Károly
- *Arany László Kísfaludy Sándor
- Balassa Bálint Kölesy Ferencz
- *Bajza József Kossuth Lajos
- Berzenyi Dániel Madách Imre
- Csiky Gergely Mikos Kelemen
- Csokonay V. M. Pázmán Péter
- *Czuczor Gerg. Petőfi Sándor
- Deák Ferencz Reviczky Gyula
- Eötvös József br. Széchenyi Istv. gr.
- Fazekas Mihály *Szigligeti Ede
- *Garay János Teleki László gr.
- Gyöngyössi I. *Tompai Mihály
- Gvadányi József *Vajda János
- Kármán József *Vörösmarty M.
- Katona József Zrínyi Miklós
- Kazinczy Fer. művei
- *Kemény Zsigm. Népballada
- Népies líra Népköltészet

*A csillaggal jelölt remekírók kiadási jogát a Franklin-Társulat magának szerződésileg biztosította, úgy hogy azt más kiadó ki nem adhatja, ezen írók művei más versenygyűjteményben meg nem jelenhetnek.

A Franklin-féle Magyar Remekírók 35 kötetes kötet felelőli a legherekesebbet, mit a magyar szellem teremtett és hivatalosan van arra, hogy minden családi könyvtár gerincze legyen.

A Franklin-féle Magyar Remekírók kiállításá mellett a nemzeti mű jelentőségéhez. Kötése pályá-

nyertes, műveit, erős angol vaszonkötés, a puha fanyentes, soha meg nem sárguló: betűi külön e célra készülnek.

A Franklin-féle Magyar Remekírók 35 kötetes sorozatában jelennek meg 1902 februártól kezdve és azontul minden évben egy-egy öt kötetből álló sorozat.

A Franklin-féle Magyar Remekírók előzetesnek külön kedvezményképen a most megjelenő új magyar Shakspeare-kindítás, 6 vaskos kötetben, díszkötésben 20 korona — kivétel arban szállítatik, holott e kiadás bolti ára 30 korona lesz, és az egész forgalomban volt Shakspeare kiadás 100 koronára került. — Ez az új költőink remekfordítása a legúj Shakspeare remekítéssel, és az egyes teljes magyar Shakspeare, és egyes kiegészítője a Magyar Remekírók gyűjteményének. Megrendelhető a Magyar Remekírók kal egyidejűleg.

A Franklin-féle Magyar Remekírók 35 kötetes teljes gyűjtemény ára 220 korona, mely összeg havi részletekben törleszthető: a hat kötetes teljes Shakspeare kedvezményjára 20 kor. a Remekírók előzetesnek, ha a két mű együttesen rendel etik meg.

Saját alá rendezik és az illető író életét és munkáinak jellemzését felölő bevezetéssel ellátják.

- Alexander Bernát
- Angyal Dávid
- Budics Ferencz
- Bánóczi József
- Beöthy Zolt
- Berzeviczy Albert
- Bayer József
- Endrődy Sándor
- Erdődi Béla
- Erdélyi Pál
- Ferenyzy Zoltán
- Fraknoi Vilmos
- Gyulai Pál
- Heinrich Gusztáv
- Koroda Pál
- Kossuth Ferencz
- Kozma Andor
- Lévay József
- Negyessy László
- Rákosi Jenő
- Riedl Frigyes
- Széchy Károly
- Széll Kálmán
- Váczai János
- Vadnai Károly
- Voinovich Géza
- Zoltányi Irén

E fűnyes névsor biztosított nyújt arra nézve, hogy a Magyar Remekírók megbízható szövegét adja a főtett munkáknak, s hogy minden kiadásnál öndíj becsú munka lesz.

A Franklin-Társulat által kiadott «Magyar Remekírók» nagy értékét rendkívül emeli, hogy annak kiegészítője a

Teljes Magyar Shakspeare,

a Kísfaludy-Társaság által kiadott s költőink: Arany, Petőfi, Vörösmarty, Szász Károly, Lévay, Arany László, Fejes, Greguss, Győry Vilmos, Lőrinczy-Lehr, Rákosi Jenő, Szigligeti által fordított kiadása. Ez a fordítás ma már magyar remekíró-számba megy, mert azt halljuk a színpadról, ezt idézzük lépten-nyomon: átment a nemzet vérebe.

A teljes magyar Shakspeare-t kedvezményes áron kapják a «Magyar Remekírók» megrendelői, vagyis a hat kötetes diszesen bekötött munkát 30 korona bolti ár helyett 20 koronáért, ha mind a két munkát megrendelik.

Megrendeléseket elfogad minden hazai könyvkereskedés vagy a Franklin-Társulat Budapesten.

MEGRENDELŐ JEGY.

Alólírott.....könyvkereskedésben
(hol):.....ezennel rendel

.....péld. Magyar Remekírók 55 kötet 220 kor.

..... " Shakspeare összes színművei 6 kötet 30 kor. helyett 20 kor. kedvezményes áron

..... " Shakspeare összes színműveit 6 kötetben külön (a Magyar Remekírók nélkül) 30 korona bolti áron és kéri a szállítási feltételek közlését.

Hely:..... Név:.....

Tessék a megrendelő-jegyet aláírni a levelezőlapra ragasztva, azon könyvkereskedésnek beküldeni, mellyel könyvszármányát rendszeresen fedezi.

BERKECZY LAJOS

ÉPÜLET- ÉS DISZMŰBÁDOCOS

ajánlja minden e szakmába vágó munkálatait, u. m.: toronyfedés, házfedés, ócska fedelek javítását utólagos fizetéssel is. Készletben minden bádogos munkák, fürdő kádak, bási cikkek, konyhaeszközök és kertészeti cikkek. — Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Az üzlet 15 évi fennállása a megrendelések és kiszolgálások kifogástalanságáról és szoliditásától tanuskodik. Minél számosabb megbízást kér

27—30 tisztelettel:
BERKECZY LAJOS bádogos mester,
 Székely-Udvarhelyt.

**A Richter-féle
 LINIMENTUM CAPS. COMP.
 Horgony-Pain-Expeller**

egy régi kipróbált háziszér, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik készvényénél, csúznál és meghületeknél.

Intés. Silányabb utáztatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” özejeggyel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József,** gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa,
 .. csász. és kir. udvari szállítók. ..
 Rudolstadt.

Raktár: Nagysolymosi Kocz Ármán gyógyszer-tára Székely-Udvarhelyt. 10—29

Épület- és butorasztalos.

Van szerencsém értesítienia nagyérdemű közönséget, hogy mindennemű az asztalos iparba vágó munkálatokat elvállalok, így jutányos áron és szolid kivitelben készítek szoba- és konyha-berendezéseket, gazdasági felszereléseket, épületek padolását, ajtók és ablakokkal való felszerelését, különösen ajánlom remek művi irásztalaimat, könyv- és irományállványaimat.

Községi jegyzői és birói irodák teljes berendezését.

Jutányos árak, izléses munka!

Székely-Udvarhelyt, Szombatfalvi-utca. (Saját

40—53

házamban.)

BIRÓ FERENCZ.

„KEGYELET”

disztemetkezési intézet
 Székely-Udvarhelyt, a Fötéren,
Barcsay Károly

divatüzletével egybekötvé.

Temetkezéseket úgy helyben, mint vidéken legpontosabban, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig eszközöl.

Templomok, kápolnák és termek, sőt egész udvarok gyszabonását is elvállalja. Hullákat exhumáltat s bárhonnan elszállítat. Raktárt tart fa- és érczkoporsók, szemfödelek-, párnák-, szalagok- és egyéb gyszakellékekből mindig nagy választékot. Uj gyszakocsik fényes felszerelésekkel, testörök s az összes temetési személyzet ruházata teljesen magyar. Fölve: olcsó és pontos kiszolgálás. 6—52

Bérbeadó vendéglői és kerti helyiség.

A Kossuth-utcában, az ugynevezett Koronkay-féle vendéglői és kerti helyiség folyó évi Szent-György napjától, 3 vagy több évre kiadó. A vendéglői helyiség esetleg más természetű üzletnek is kiadó, a kerti helyiségtől elkülönítve. Értekezhetni: dr Solymossy Lajos tulajdonossal.

A „székely emberhez” Székely-Udvarhelyt.

Tibád Ignác

fűszerkereskedése Székely-Udvarhelyt (Alsó-piacztér).

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a helyi piacon egy a mai kor igényeinek megfelelő

fűszerkereskedést

nyitottam. — Jól berendezett raktáromra felhívom a n. é. közönség becses figyelmét. A fűszer-szakmába vágó összes cikkekben u. m.: a legfinomabb czukor, kávé, orosz- és karaván-theák, szebeni szalámi, amerikai kétszer finomított koolaj. Asztalosok részére a szükséges összes festék, lenolaj-kenczék és mindennemű ecetek stb. — A világhírű aradi lisztek minden számban.

A tenti cikkeknek a legolcsóbb napi árak szerint árusítom.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyok

künnö tisztelettel:
Tibád Ignác

12—1

Künnö minőségű áru a jelszavam.

B

Grünwald Albert
 butorkereskedő
Brassó,
 Kapu-u. 47. 49.
 Legnagyobb
 butorraktár
 a Reinhart Fülöp
 aradi butorgyáros
 hírneves
 készítményei
 gyári árakon.

U

30 hálószoba
 30 ebédlő
 50 szalon és
 több uriszoba
 barock,
 renaissance,
 secessió és
 ónémet stíben
 állandóan
 raktáron van-
 nak.

T

Nagy választék szalon- és futó szőnyegekben.
 Párisi, berlini, brüsseli stb. selyem, peluche szövetekben.

O

Kezkesedik kitünö minőségűt, rendkívüli olcsó árak mellett. Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek.

R

52—40